

Správa školského dekana

Vypracovala: Mgr. Karmen Želinská, konseniorka GES;

školská dekanka pre dobšinsko-rožňavsko- štítnicku dolinu

Vážení konventuáli, bratia a sestry.

Aj tento tok musím moju správu začať konštatovaním, že som fyzicky nevykonala ani jednu hospitáciu na základných školách v mojom školskom obvode. Naša spoločnosť a spolu s ňou aj školstvo bolo obmedzené covid vírusom a určitý čas sa na školách vyučovalo aj dištančnou formou a keď sa vyučovalo prezenčne nebolo jednoduché dostať sa do škôl a konkrétne do jednotlivých tried, pretože v súvislosti s covid vírusom riaditelia sa dosť obávali cudzích ľudí vo svojich školách. Školský rok sa však ešte neskončil, opatrenia sa uvoľňujú a tak budem sa i ja snažiť o to, aby som tento šk. rok navštívila aspoň 2 základné školy.

Aj tento rok táto správa vznikla na základe podkladov, ktoré mi poslali jednotliví vyučujúci podľa toho, ako postupovali a učili za daných podmienok na svojich školách.

Stredná odborná škola techniky a služieb Dobšiná; vyučujúci: Mgr. Radovan Gdovin;

Na Strednej odbornej škole techniky a služieb v Dobšinej sa od septembra vyučuje evanjelické náboženstvo v rozsahu: 1 hodina týždenne.

Základná škola Eugena Ruffinyho Dobšiná; vyučujúci: Mgr. Radovan Gdovin; Celý školský rok do júna bol rozbitý, a to kvôli odstavkam. Od septembra sa síce brány škôl otvorili, ale začiatkom decembra už druhý stupeň opäť sedel doma, tiež žiaci stredných škôl. Na náboženstvo sa prihlásilo vyše 130 detí. Celkom sa na ZŠ vyučuje 7 hodín náboženstva. Týmto počtom sa cir. zbor radí na prvé miesto v GES v počte žiakov prihlásených na náboženstvo. I keď hneď treba aj priznať, že ani nie zďaleka všetci žiaci 2. stupňa sa vyučovania náboženstva aj zúčastňujú. Na každú hodinu sa snažím pripravovať zodpovedne. Snažím sa deťom preukazovať svoj záujem o ne. Osobne vnímam vyučovanie náboženstva v školách ako úžasnú misijnú možnosť, ktorú nám ako cirkvám náš štát doposiaľ umožňuje. A preto k tejto záležitosti pristupujem maximálne zodpovedne, aj čo sa obsahovej náplne hodín týka, aj čo sa mojej dochádzky na hodiny náboženstva týka. Mrzí ma snáď to, keď si rodičia síce deti evanjelickým spôsobom pokrstiť dajú, ale nie všetky sa následne aj zúčastňujú vyučovania evanjelického náboženstva v škole. Jedná sa, žiaľ, hlavne o nerómske deti. Pokiaľ by sa toto odstránilo, počty by stúpili ešte vyššie. Každopádne ma teší, že vzťahy s vedením škôl sú korektné, férové a priateľské. Okrem toho som na ZŠ vyučoval aj nemecký jazyk. Konkrétne ročníky: 7- 9.

Základná škola Štítnik; vyučujúca: Mgr. Janka Ilčísková Vyučovanie náboženstva navštevovalo 14 žiakov z 1. stupňa. Na škole prebieha vyučovanie iba na 1. stupni, pretože na 2. stupni o náboženstvo žiaci nemajú záujem. Počas dištančného vzdelávania sa výchovy na škole nevyučovali. V uplynulom roku sme sa snažili vyučovať podľa smerníc z Ministerstva školstva a veľkou pomocou na hodinách náboženstva je program Alf, ktorý majú deti veľmi radi. Na každú hodinu pripravujem aj pracovný list, aby si deti mohli niečo z vyučovania zobrať so sebou aj domov. Teším sa, že mnohé deti si látku z náboženstva pamätajú a stále sa snažím poukázať deťom na Kristovu lásku a Jeho vedenie v našich životoch. Mnohé deti z náboženstva sa pravidelne zúčastňujú aj na detskom Biblickom tábore

počas letných prázdnin. Čiže sa aktívne zapájajú a sú prínosom aj pre cirkevný zbor z čoho mám veľkú radosť. Kiežby dal Pán Boh, aby z nich raz vyrástli dospelí členovia nášho cirkevného zboru.

Vyučovanie náboženstva na školách v Rožňave ; vyučujúci: ThDr. Jerguš Olejár, PhD.
vyučujúca: Mgr. Lubica Olejárová, PhD.

Počet žiakov a rozloženie hodín

ZŠ Zlatá- 3 vyuč. hodiny- spolu 28 detí- vyučuje Ľ. Olejárová
ZŠ J. Hronca Zakarpatská- 2 vyuč. hodiny- spolu 19 detí- vyučuje J. Olejár
ZŠ Pionierov-2 vyuč. hodiny- spolu 26 detí- vyučuje J. Olejár
ECMŠ 3 vyuč. hodiny- spolu 70 detí- vyučuje J. Olejár
ECZŠ 4 vyuč. hodiny- spolu 22 detí- vyučuje J. Olejár

V roku 2021 boli na vyučovaní časté prechody z prezenčného vyučovania na dištančné.

Na ZŠ Zlatá bolo vyučovanie náboženstva v prípade prechodu na dištančné vzdelávanie realizované prostredníctvom zasielania pracovných listov. Na ZŠ Pionierov, ZŠ Jura Hronca a Gymnáziu prebiehali online vyučovanie hodiny prostredníctvom Google Meet, alebo Zoom.

Učivo bolo preberané podľa schválených tematických plánov. Pri online vyučovaní boli využívané mnohé interaktívne prostriedky, bol však vyčlenený priestor aj na individuálne rozhovory, skupinové aktivity.

Základná škola Pavla Emanuela Dobšinského v Slavošovciach; vyučujúca: Mgr. Viera Kmecová;

Táto škola je spádovou školou pre Slavošovce, Čiernu Lehotu (kde škola nie je), podobne pre Rochovce a pre Ochtinú, preto na vyučovanie náboženstva sú prihlásené deti zo všetkých týchto dedín. Tak ako všade, aj v škole v minulom roku život ovplyvnila pandémia koronavírusu, keď školy museli prejsť na dištančné vyučovanie, čo bolo náročné, keďže veľké percento žiakov najmä rómskej populácie nemalo potrebné technické prostriedky. Na nový školský rok sa na NBE prihlásili iba žiaci 1.-4. Ročníka v počte 51 žiakov. Preto som v tom školskom roku vyučovala iba v týchto ročníkoch. Počas vyučovania v škole sme sa snažili prebrať čo najviac učiva podľa TVVP, ale jednoduchým spôsobom; preberali sme aj aktuálne témy zo života cirkvi, najmä o sviatkoch a ich obsahu a význame v našom živote a tak po návrate k vyučovaniu v škole po niekoľkých mesiacoch sme mohli nadviazať na učivo a pripomenúť si, čo vieme a pokračovať ďalej. Od 20. 10. 2021 som však bola na dlhodobé PN-ke pre vážnu chorobu. Hodiny náboženstva boli dlhodobo suplované.

Verím, že ďalší šk. rok bude priaznivejší a že napriek rôznym opatreniam a okolnostiam budeme môcť pokračovať v našej práci.

Základná škola Nižná Slaná; vyučujúca: Mgr. Lubica Štefanidesová. Vyučovanie náboženskej výchovy na základnej škole v Nižnej Slanej pokračuje aj v novom školskom roku 2021/2022. Mgr. Ľ. Štefanidesová nastúpila po p. farárke Mgr. Janke Ilčískovej, ktorá vyučovala na Základnej škole v školskom roku 2020/2021. Vyučuje sa podľa smerníc z Ministerstva školstva pre základné školy. Učí sa na 1. stupni, kde navštevuje náboženstvo 35 žiakov a na 2. stupni je to 41 žiakov, spolu je to 76 žiakov. Prvýkrát sme začali vyučovať náboženstvo aj v Materskej škole v Nižnej Slanej, ktorú navštevuje 22 detí. Smutné však je, že väčšina žiakov je rómskeho pôvodu a je iba malá pravdepodobnosť, že budú súčasťou aj zborového života. Vďaka Pánu Bohu, že aj napriek všetkému majú deti o náboženstvo záujem a tak, aspoň nejakým spôsobom počujú Evanjelium o Pánovi Ježišovi Kristovi.

Počas dištančného vyučovania sa náboženstvo nevyučovalo ani sa neposielali pracovné zošity či listy, pretože tie sa aj tak nevrátili späť.

Základná škola P.K.Hostinského; vyučujúca: Mgr. Ľubica Štefanidesová. Vyučovanie náboženstva prebiehalo prezenčnou formou. V dobe lockdownu bolo zastavené. Vyučovanie vykonával p. farár Mgr. Daniel Gdovin. Upevňovanie učiva bolo podporené aj pracovnými listami, ktoré boli vložené do pobožností a rozdávali sa každú nedeľu.

Po odchode Mgr. D. Gdovina na tejto ZŠ začala vyučovať Mgr. Ľubica Štefanidesová. Pridržala sa učebnice Chliebček a Chlieb náš každodenný a vyučovala podľa smerníc MŠSR. Vyučovanie na prvom stupni navštevovalo 42 žiakov na druhom stupni to bolo 28 žiakov. Spolu 70 žiakov. Väčšina týchto žiakov je rómskeho pôvodu a preto je malá pravdepodobnosť, že budú súčasťou zborového života.

vyučujúca: Mgr. Jana Kendžurová, vyučuje ev.náboženstvo v 5 hodinách týždenne. V troch hodinách na prvom stupni a v dvoch na stupni druhom. Najmladšie prvácke triedy sú už celé menšinového pôvodu a tak je dôvod predpokladať, že tento trend bude pokračovať ďalej. V čisto rómskych triedach sú pridelené asistentky, ktoré pomáhajú pri vyučovaní. Veľkou nevýhodou je rozdelenie tried tak, že sa dostane jedno dieťa s vyšším intelektom medzi skupinu, ktorá je špeciálna a tak napriek tomu, že je v ročníku vyššom a môže začať aj v náboženskej otázke využívať abstraktné myslenie nedeje sa tak, lebo sa musí prispôbiť väčšine a tým samo nemôže rásť. Rómski žiaci nemajú šancu pochytiť učebný plán, ktorý je predpísaný v ISCED, niektoré deti v živote neboli v kostole a treba na to brať ohľad a témy prispôbovať, čo zaberie značný čas. Jednoducho ísť od základov.

V Gemerskej Polome teda vyučovanie náboženstva môžeme rozdeliť do dvoch skupín .

1. **Deti dosahujúce výkonové štandardy-** Pracuje sa s nimi dobre, sú vnímavé, dokážu sa zapojiť do vyučovania. Pamätajú si učivo, tešia sa na náboženstvo, čo teší aj mňa. Je ich ale pomenej v pomere cca 2:3. Veľmi pekne reagovali aj na hudbu a piesne na hodine náboženstva. Majú svoje zošity do ktorých si lepíme poznámky. Pracuje dobre až na to, že musíme preberať učivo úplne od základov, lebo doma nie je väčšina detí vôbec privádzaná k viere v Boha a všetko sú pre nich novinky. Pri starších žiakoch sú títo žiaci tolerantní k zvyšku a musia sa prispôbovať iným. Deti nemajú osvojené základné teologické pojmy a nemajú úctu k hodnotám Božím, ale nemôžu za to, verme že ich k tomu za pomoci Božej postupne budem vychovávať.
2. **Deti špeciálne-** Nedajú sa s nimi preberať veci v ISCED, nakoľko sú inak inteligenčné a myšlienково stavané. S menšími pracujeme na systéme obrázkov, ktoré zbierajú počas celej hodiny. Ich pozornosť vydrží však iba prvých 15 minút, zvyšok hodiny nie sú schopní vnímania. Menším nosím zošity, ktoré zozbieram, lebo by nebolo možné, aby ich sami priniesli. Pri starších žiakoch je to náročné, sledujem, že niekedy sa aj snažia, ale aj tak nie sú schopní niečo zopakovať a majú vlašný prístup k učivu. Hudba ich tiež oslovuje menej, ale zase sú takí ktorí si vypýtajú pieseň počúvať, ale spievať ju nechcú. Ich pozornosť je presne 20 minút . Dokonca aj hry sú obtiažne. Najlepší systém za ten krátky čas je šokovať, ale to si vyžaduje prípravu, aby boli prekvapení a vtedy človek upúta ich pozornosť.

Základná škola Vlachovo; Materská škola Vlachovo a Gočovo; vyučujúca: Mgr. Martina

Gdovinová; táto práca aj mňa naplňa a som za ňu veľmi vd'ačná, hlavne, keď mám spätnú väzbu, že to ovplyvňuje deti a niekedy sú ony tými, ktorí prinášajú zvesť o Bohu do svojich rodín. Náboženstvo sa vyučuje v Gočove v škôlke vo štvrtky a vo Vlachove v škole v stredu o 13:00 a v škôlke o 15:00. Som vd'ačná aj za dobrú spoluprácu v obidvoch zariadeniach a za ústretovosť a milý prístup. S deťmi na náboženstve spievame, učíme sa biblické príbehy, hráme sa, vyrábame, modlíme, praktizujeme chemické pokusy alebo sa len tak rozprávame. V spolupráci s pani učiteľkou etiky sme mali aj spoločné hodiny so zameraním na to, čo nás spája, tiež sme roznášali vianočné pozdravy pre seniorov a mali sme spolu aj zábavné hodiny. Niektoré deti rodičia prihlásili na etiku iba preto, lebo tam chodia ich obľúbení spolužiaci, čo mi je veľmi ľúto. Čím ďalej tým viac rodičov detí, ktoré prichádzajú ako novonastáňovaní, prihlasujú deti na etiku a deti, ktoré chodili na náboženstvo sú potom priťahované tam. Celkovo je to problém nedostatočnej výchovy ku viere v rodine. Deťom môžeme dať všetko, ale ak im nedáme základné princípy viery, budeme sa neskôr prizerať na to, čo sa to vo svete deje a pýtať sa: kde sme urobili chybu. Už to však bude zbytočné.

Základná škola Ochtiná; vyučujúci: Martin Dudáš; Výučba prebieha každý utorok od 11.20 hod do 12.20 hod. Vyučovanie prebieha v spojených ročníkoch 1, 2, a 4.ročník. Vyučovania náboženstva sa zúčastňujú títo žiaci: Prvý ročník – dvaja žiaci; Druhý ročník – jedna žiačka; štvrtý ročník – jedna žiačka. Samotné vyučovanie prebieha na základe osnov evanjelického náboženstva. Spôsob vyučovania sa odzrkadľuje v jednoduchom prečítaní jednotlivých textov v učebniciach a v dialógu so samotnými žiakmi. Doplnkom pri vyučovaní je aj kreslenie na tabuľu alebo aj v pracovných zošitoch. Hoci úroveň žiakov je pomerne slabšia, cez to všetko vyjadrujem radosť z toho, že aj na týchto jednoduchých hodinách cítim vplyv Ducha Svätého. Poďakovanie patrí aj riaditeľke školy pani Mgr. Sopociovej za veľmi dobrú spoluprácu.

Základná škola Rejdová; Materská škola Rejdová a Vyšná Slaná; vyučujúca: Mgr. Karmen

Želinská; Vyučovanie v tomto šk.roku bolo dosť „potrhané“, keďže sa vyučovalo aj prezenčne aj dištančne; pri takomto type vyučovania som sa snažila postupovať podľa TVVP ale preberali sme aj iné témy ako boli určené v plánoch a to predovšetkým počas dištančného vyučovania. Počas dištančného vyučovania som prvákom posielala link na kresťanské ukazovacie piesne, animované biblické príbehy alebo detské besiedky z cirkevných zborov ECAV čo ich však nezaujalo, lebo boli časovo dosť dlhé. Žiakom som 1x do týždňa (v deň keď bola v rozvrhu hodín náb. výchova) posielala vypracovanú tému hodiny s krátkym výkladom. Aby to nemali žiaci jednotvárne snažila som sa im obmieňať pracovné listy a vymýšľať zaujímavé aktivity k danej téme - snažila som sa využiť aj medzi predmetové vzťahy a to najmä v úlohách a zadaniach. Všetky zadania a vypracované pracovné listy žiaci posielali ku kontrole. Vypracované úlohy posielali na Edupade. S rodičmi som komunikovala cez Messenger alebo Edupade. NBE sa hodnotilo známku. Pracovala som aj so žiakmi zo ŠVVP v spolupráci s rodičmi, s ktorými som komunikovala cez Edupage a spoločne sme našli vhodnú aktivitu k danej téme. NBE navštevujú aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí sa však počas dištančného vyučovania nezapájali. Čo sa týka upevňovania učiva – jednotlivé témy na seba nadväzovali a každý výklad novej témy som prepojila s tou predchádzajúcou alebo som na preopakovanie dala v pracovnom liste aj zopár otázok z predchádzajúceho učiva. Zúčastňovala som sa webinárov, ktoré boli organizované Školským výborom ECAV, EMC i IPčkom a boli určené pre vyučujúcich náboženstva. V materskej škole Rejdová a Vyšná Slaná sa z dôvodu prísnych

epidemiologických opatrení a po rozhodnutí riaditeliek týchto MŠ, náboženstvo vyučovalo veľmi nepravidelne.

16. marca 2020 bola pani farárkou Mgr. Martinou Gdovinovou, vytvorená FB stránka: Ďalší deň s Ježišom(nielen pre deti). Práve vtedy sa začalo na základných školách s dištančným vyučovaním a mnohí si s týmto typom vyučovania nevedeli poradiť a aj mnohí riaditelia škôl nevedeli čo s nami farármi vyučujúcimi náboženstvo a aj sami farári si nevedeli predstaviť či vôbec a ako sa dištančne bude vyučovať náboženstvo. Táto stránka mala a má pomôcť vyučujúcim i žiakom pri dištančnom vyučovaní a ja sama som to tak robila. Stránka ponúka výklad Božieho slova a k tomu aktivity pre všetky vekové kategórie od najmenších detí až po dospelákov.

Pani farárka Gdovinová si k práci na tejto stránke povolala viacerých spolupracovníkov z radov ordinovaných i neordinovaných; teraz po dvoch rokoch fungovania tejto stránky ostala ako prispievateľka ona, ja a asi rok je nám nápomocná Alžbeta Pyšná (je to pani, ktorej sa táto stránka páči a sama nám ponúkla spoluprácu, za čo sme jej vd'ačné).

Táto FB stránka počas fungovania ponúkla svojim čitateľom, detským i dospelým, mnohé zaujímavé biblické príbehy; začali sme Markovým evanjeliom, ktoré sme celé prešli a teraz čitateľom približujeme Ježišove podobenstvá. Príspevky pridávame jeden krát týždenne. Čo je potešiteľné, príspevky z tejto stránky sa zdieľajú aj na oficiálnej stránke našej cirkvi v sekcii: Povzbudenie – Ježiš, priateľ detí.

Aj tento školský rok nebol jednoduchý; nemali to ľahké žiaci, ktorí chvíľu chodili do školy, potom zase nejaký čas sa učili z domu; nemali to jednoduché ani rodičia, hlavne tých menších detí, s ktorými bolo potrebné sa doma učiť; situácia nebola jednoduchá ani pre vyučujúcich všeobecných predmetov a ani pre farárov, ktorí vyučovali náboženstvo, pretože je to povinne voliteľný predmet a v mnohých prípadoch berie sa ako predmet, ktorý nie je až tak dôležitý. Ak však vyučujúci na svojej škole ukáže že to náboženstvo berie vážne a chce z tohto predmetu svojim žiakom niečo odovzdať, tak aj riaditelia škôl povedia, že: áno, bude sa aj náboženstvo vyučovať dištančne a ten priestor na tento predmet vytvoria. Chcem všetkých vyučujúcich povzbudiť k tomu, aby navštevovali aj webináre, ktoré sú určené pre prácu s deťmi v MŠ i ZŠ a v mnohom nám môžu byť nápomocné.

Ďakujem všetkým vyučujúcim, ktorí vedú im zverených žiakov k láske k predmetu náboženstvo evanjelické a snažia sa vštepovať svojim žiakom lásku k Božiemu slovu a nasledovaniu Pána Ježiša Krista.